

CYNGOR YMGYNGHOROL SEFYDLOG AR ADDYSG GREFYDDOL (CYSAG)

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 10 Hydref, 2017

YN BRESENNOL:	Y Cynghorydd Dylan Rees (Cadeirydd) Yr Awdurdod Addysg Y Cynghorwyr Glyn Haynes, Gwilym O Jones, Alun Roberts Enwadau Crefyddol Mrs Anest Frazer (Yr Eglwys yng Nghymru) Yr Athro Euros Wyn Jones (Yr Annibynwyr Cymraeg) Mrs Catherine Jones (Bedyddwyr Cymru) Mr Christopher Thomas (Yr Eglwys Gatholig) Aelod Cyfetholedig Mr Rheinallt Thomas (Cyngor Ysgolion Sul)
WRTH LAW:	Mr D Gareth Jones (Swyddog Addysg)(Clerc y CYSAG) Mrs Shirley Cooke (Swyddog Pwyllgor)
YMDDIHEURIADAU:	Mrs Mefys Edwards (Ysgol Syr Thomas Jones) Mrs Heledd Hearn (Ysgol Uwchradd Bodedern) Mrs Manon Morris Williams (Ysgol Gynradd Llangaffo)
HEFYD YN BRESENNOL:	Miss Bethan James (Ymgynghorydd Cymorth Gwella GwE) Mrs Rhian Hughes (Pennaeth Ysgol Pencarnisiog) (ar gyfer eitem 5)

Croesawodd y Cadeirydd Mrs Anest Frazer i'w chyfarfod cyntaf o'r CYSAG. Bydd Mrs Frazer yn cynrychioli'r Eglwys yng Nghymru ar CYSAG Ynys Môn.

Dywedodd y Cadeirydd nad oedd cworwm yn y cyfarfod oherwydd absenoldeb aelod o'r sector addysgu. Trafododd y CYSAG a ddylai'r cyfarfod fwrw ymlaen heb gworwm, a chytunwyd i fwrw ymlaen ond gan nodi na fyddai gan y cyfarfod rym i wneud penderfyniadau, a hynny'n unol â Chyfansoddiad y CYSAG.

1 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Ni dderbyniwyd yr un datganiad o ddiddordeb.

2 COFNODION CYFARFOD 13 MEHEFIN, 2017

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod blaenorol y CYSAG a gynhaliwyd ar 13 Mehefin, 2017 ac fe'u cadarnhawyd fel rhai cywir, yn amodol ar y canlynol:-

Gofynnodd Mrs Catherine Jones am gywiriad i fersiwn Gymraeg y cofnodion, gan ei bod yn aelod o Eglwys y Bedyddwyr ac nid yr Eglwys Bresbyteraidd fel y nodwyd yn yr ymddiheuriadau.

3 MATERION YN CODI

Cadarnhaodd Mr Gareth Jones, y Swyddog Addysg:

6 - Bydd cynrychiolydd o Ysgol David Hughes yn mynychu cyfarfod nesaf y CYSAG i rannu'r arfer da yn y maes llythrennedd mewn AG, fel y crybwyllwyd yn yr adroddiad Estyn.

8 (1) - Mae gwybodaeth am rôl a chyfrifoldeb y CYSAG wedi cael ei hanfon ymlaen at Aelodau newydd y CYSAG.

8 (2) - Diolchwyd i Benaethiaid am gefnogi athrawon Astudiaethau Crefyddol ac am neilltuo amser iddynt ddysgu'r cwrs AG newydd. Mae Mrs Mefys Edwards wedi mynegi ei gwerthfawrogiad o'r cymorth gan y CYSAG.

8 (2) - Mae gohebiaeth wedi'i hanfon at Ddeon Coleg Cenedlaethol Cymru yn cyfleu pryderon y CYSAG bod y niferoedd sy'n dilyn diwinyddiaeth mewn ysgolion a cholegau yn gostwng.

8 (2) - Mae cofnodion cyfarfod blaenorol y CYSAG wedi cael eu rhannu gyda'r Pennaeth Dysgu.

8 (5) - Mae'r ddolen deiseb mewn perthynas ag Addoli ar y Cyd wedi'i hanfon ymlaen at aelodau'r CYSAG. Cafwyd diweddariad gan Mr Rheinallt Thomas, aelod cyfetholedig, ar y sefyllfa gyfredol o ran y ddeiseb, ac adroddodd bod Pwyllgor Deisebau'r Cynulliad wedi cyfarfod ar 3 Hydref, 2017 ac wedi gohirio gwneud penderfyniad ar y mater.

Cynigiodd y Cadeirydd, a chytunodd y CYSAG, ei fod yn ysgrifennu at Mr Rhun ap Iorwerth, Aelod Cynulliad Cymru dros Ynys Môn, yn mynegi pryder y CYSAG am yr amser a gymerir gan y Pwyllgor Deisebau i wneud penderfyniad ar addoli ar y cyd.

Gweithredu:

Fel y nodwyd uchod.

4 ADRODDIAD BLYNYDDOL CYSAG MÔN 2016/17

Cyflwynwyd Adroddiad Blynyddol drafft CYSAG Ynys Môn ar gyfer 2016/17 i'r Awdurdod i'w ystyried. Diolchodd y Cadeirydd i Miss Bethan James, yr Ymgynghorydd Cymorth Gwella (GwE) am ei hymdrechion yn paratoi'r adroddiad. Mae'r Adroddiad Blynyddol yn crynhoi gwaith y Pwyllgor hwn yn ystod y flwyddyn ddiwethaf.

Tynnodd yr Ymgynghorydd Cymorth Gwella sylw at y pwyntiau canlynol o'r adroddiad:

- Cyflwynwyd 11 o adroddiadau hunan-arfarnu yn ystod y flwyddyn, sy'n cyfateb i 21% o Ysgolion Môn ac sy'n gyson â'r nifer a gyflwynwyd yn yr ychydig flynyddoedd diwethaf. Fodd bynnag, mae yna ysgolion sydd dal heb gyflwyno eu hadroddiadau hunan-arfarnu yn dilyn llythyrau anfonwyd atynt ar 1 Gorffennaf, 2016, 23 Ionawr a 26 Medi, 2017.
- Dywedodd bron pob ysgol fod eu safonau, eu darpariaeth a'r Addoli ar y Cyd yn dda. Roedd un ysgol wedi bod yn onest iawn a dweud bod ei safonau a'i darpariaeth yn ddigonol. Nodwyd bod pwyntiau gweithredu'r ysgol yn deg ac yn ddilys, ac roedd y CYSAG yn gwerthfawrogi parodrwydd yr ysgol i rannu ei chynlluniau gyda'r Pwyllgor.

Rhoddodd yr Ymgynghorydd Cymorth Gwella grynodedb o'r prif bwyntiau y mae pob ysgol neu grŵp o ysgolion wedi eu gwneud. Mae tueddiadau wedi dod i'r amlwg eleni oherwydd y defnydd o'r teclyn tracio. Nodwyd materion sydd angen sylw pellach yn ystod y ddwy flynedd nesaf.

Bwriad yr athrawon oedd: -

- sicrhau bod disgyblion, erbyn diwedd y Cyfnod Sylfaen, yn datblygu ac yn deall effaith crefydd ar gredinwyr;
- datblygu sgiliau rhesymu disgyblion wrth iddynt drafod cwestiynau crefyddol mawr;
- datblygu gallu disgyblion i ddadansoddi a dehongli haenau o ystyr.

Mewn perthynas â darparu AG mewn ysgolion, nododd y CYSAG arferion da, sy'n dangos natur y profiadau y mae plant yn eu cael yn yr ysgol. Maent yn cynnwys mynychu ymweliadau addysgol; canolbwyntio ar sgiliau holi a gwneud gwaith ffilmio. Dywedodd yr Ymgynghorydd Cymorth Gwella ei bod yn dda gweld plant ysgol uwchradd yn CA3 yn delio â chwestiynau mawr, sylfaenol.

Nododd CYSAG fod pob ysgol yn cydnabod eu bod yn deall natur Addoli ar y Cyd ac yn cydymffurfio â'r gofynion statudol.

Yn y crynodeb o argymhellion yr Ymgynghorydd Cymorth Gwella ar gyfer y Cyngor, rhoddwyd pwyslais arbennig ar annog yr Awdurdod i helpu cydlynwyr i wella canlyniadau AG mewn ysgolion, a chael mynediad at arweiniad ac arferion da.

Gan gyfeirio at ganlyniadau arholiadau allanol, argymhellwyd bod athrawon ysgol uwchradd yn parhau i weithio gyda'i gilydd. Mae dwy athrawes yn Ynys Môn, sef Mrs Mefys Edwards a Mrs Angharad Derham o Ysgol Syr Thomas Jones, Amlwch yn Ymarferwyr Arweiniol ar draws y Gogledd, ac wedi gwneud gwaith ardderchog yn cydlynu athrawon yn Ynys Môn a Gwynedd yn benodol i weithio gyda'i gilydd i baratoi ar gyfer y maes llafur TGAU newydd.

Dywedwyd mai ychydig iawn o wybodaeth sy'n ymwneud ag AG yn yr Adroddiadau Arolygu gan Estyn. Dim ond pedwar adroddiad Estyn a gyflwynwyd eleni, tri yn y sector cynradd ac un yn y sector uwchradd.

Cyflwynwyd Cynllun Gweithredu'r CYSAG i'w ystyried a chyfeiriwyd yn benodol at gyflawniad y CYSAG yn erbyn y blaenoriaethau a'r canlyniadau o fewn y Cynllun Gweithredu. Cytunodd aelodau'r CYSAG fod Adran Addysg Ynys Môn wedi gwneud cynnydd da mewn ymateb i flaenoriaethau Cynllun Gweithredu 2015-17. Fodd bynnag, nid yw'r CYSAG wedi bod yn rhagweithiol iawn yn gyrru'r rhaglen ymlaen mewn perthynas â mynychu sesiynau Addoli ar y Cyd mewn ysgolion. Felly, cynigiwyd a chytunwyd y dylid gwneud trefniadau i bedwar aelod o'r CYSAG ymweld ag ysgolion mewn gwahanol ddalgylchoedd i arsylwi Addoli ar y Cyd ac adrodd yn ôl i'r Pwyllgor.

Gweithredu:

Y Swyddog Addysg i dargedu ysgolion mewn gwahanol ddalgylchoedd ac ysgrifennu at Benaethiaid yn gofyn bod aelodau'r CYSAG yn cael cyfle i fynychu sesiynau Addoli ar y Cyd yn eu hysgolion.

TGAU Astudiaethau Crefyddol (diweddariad wedi'i rannu gan yr Ymgynghorydd Cymorth Gwella ar ran Mrs Mefys Edwards)

Ers mis Medi, cyhoeddwyd adnoddau dwyieithog ar wefan GwE i ategu'r maes llafur TGAU newydd ar gyfer Astudiaethau Crefyddol. Mae athrawon AG yng Ngwynedd ac Ynys Môn wedi gweithio'n galed iawn ar y prosiect, a rhaid canmol eu hymdrechion. Mae'r athrawon yn bwriadu parhau â'u gwaith y flwyddyn nesaf a chynhyrchu deunydd sy'n mynd law yn llaw â'r cwrs, ac yn gobeithio darparu canllawiau i blant ar sut i ateb cwestiynau arholiad. Roedd Mrs Mefys Edwards wedi mynegi pryder nad yw'r gwrslyfrau sydd ar gael gyda'r cyrsiau TGAU a Lefel A newydd wedi eu cyhoeddi yn y Saesneg hyd yma, gyda'r fersiynau Cymraeg i ddilyn.

Roedd y CYSAG yn falch gyda'r canlyniadau wrth gefnogi athrawon uwchradd i baratoi a chyflwyno'r maes llafur TGAU newydd.

Cynllun Gweithredu CYSAG Ynys Môn

Argymhellodd yr Ymgynghorydd Cymorth Gwella bod y CYSAG yn cadw ei flaenoriaethau am gyfnod o flwyddyn i wella arweinyddiaeth AG, yn enwedig i baratoi ar gyfer y cwricwlwm newydd wrth i ysgolion yng Nghymru ymateb i argymhellion a wnaed gan yr Athro Graham Donaldson yn ei adroddiad, 'Dyfodol Llwyddiannus'.

Cyfeiriodd Mr Rheinalt Thomas, yr aelod cyfetholedig, at y modd y mae'r cwricwlwm AG yn datblygu ar hyn o bryd, a sut mae Llywodraeth y Cynulliad yn gweld AG yn berthnasol i faes Dysgu a Phrofiad y Dyniaethau. Nodwyd y bydd grŵp o gynrychiolwyr o ysgolion arloesol yn amlinellu egwyddorion y maes Dyniaethau yn y Cwricwlwm Dysgu a Phrofiad i ysgolion.

Rhoddodd yr Ymgynghorydd Cymorth Gwella ddiweddariad ar y Maes Llafur Cytûn ar gyfer AG. Nodwyd bod gan CYSAG Ynys Môn a Llywodraeth Cymru berthynas dda wrth drafod materion y Dyniaethau.

Mae Llywodraeth Cymru wedi comisiynu arbenigwyr allanol i baratoi papurau ar bob pwnc. Comisiynwyd Ms Barbara Wintersgill i ddarparu papur ar AG, yn arbennig syniadau mawr AG. Ei themâu yw: parhad, newid ac amrywiaeth; geiriau a thu hwnt; bywyd da; gwneud synnwyr o brofiadau bywyd; dylanwadu ar y gymuned, diwylliant a grym, a'r darlun mawr.

Comisiynwyd Cymdeithas CYSAGau Cymru hefyd i gynhyrchu papur cynghori ar gyfer Grŵp Maes Dysgu a Phrofiad y Dyniaethau. Mae'r egwyddorion yn cyfeirio at y tri mater pwysig canlynol yn AG: -

- ymwybyddiaeth o brofiadau bywyd a'r cwestiynau sy'n codi ohonynt;
- addysgu credoau ac arferion;
- archwilio ac ymateb personol.

Mae dogfen Cymdeithas CYSAGau Cymru yn cyfeirio at gyfraniad AG i sgiliau, fel llythrennedd, rhifedd a TGCh, ac mae'n cynnwys awgrymiadau ar y profiadau AG y gallai plant eu cael i'w cyfoethogi ar wahanol adegau yn yr ysgol.

Awgrymwyd y dylid cynnal cyfarfod busnes neu weithdy yn lle un cyfarfod CYSAG yn y flwyddyn academaidd hon er mwyn paratoi athrawon ac aelodau'r CYSAG am faes llafur diwygiedig sydd wedi'i gytuno'n lleol, a gofynnwyd am farn y CYSAG ar y cynnig. Gan mai dim ond unwaith y tymor mae'r CYSAG yn cyfarfod, teimlai'r aelodau nad oeddent eisiau colli cyfarfod, ac felly, cynigiodd gynnal gweithdy yn y bore a chyfarfod fel Pwyllgor yn y prynhawn.

Croesawodd aelodau'r CYSAG y syniad o weithdy fel ffordd o symud ymlaen a rhannu'r gwaith da a wnaed yn ysgolion Ynys Môn. Byddai athrawon yn cael eu gwahodd i'r gweithdy i drafod eu sylwadau a'u gwaith. Y consensws oedd y dylai'r CYSAG fabwysiadu dull gweithdy, i ddechrau yn y gwanwyn / haf 2018.

Cynigiodd y Cadeirydd y dylid llunio Cynllun Gweithredu newydd ar gyfer y cyfarfod nesaf i fynd i'r afael ag unrhyw argymhellion ychwanegol, a chytunodd y CYSAG i'r cynnig.

Gweithredu:

- **Y Swyddog Addysg i: -**
 - ysgrifennu at athrawon AG yn ysgolion Ynys Môn i ddiolch iddynt am eu cyfraniad wrth baratoi a chyflwyno'r maes llafur TGAU newydd; ac,
 - ysgrifennu at Mrs Mefys Edwards yn diolch iddi am ei chyflwyniad ardderchog yng nghyfarfod Cymdeithas CYSAGau Cymru.
- **Bod yr Ymgynghorydd Cymorth Gwella yn paratoi Cynllun Gweithredu newydd ar gyfer cyfarfod nesaf y CYSAG.**
- **Bod yr Ymgynghorydd Cymorth Gwella yn trefnu gweithdy i'r CYSAG yng ngwanwyn / haf 2018.**

Cytunwyd i dderbyn Adroddiad Blynyddol drafft CYSAG Ynys Môn ar gyfer 2016/17 yn amodol ar yr uchod.

5 SAFONAU ADDYSG GREFYDDOL

Asesiadau Athrawon CA3 – heb eu trafod.

Canlyniadau Arholiadau Allanol – heb eu trafod.

Arolygon Ysgolion

Cyflwynwyd gwybodaeth o adroddiadau Arolygu Estyn a gynhaliwyd yn Ysgol Gynradd Dwyran, Ysgol Gynradd Henblas, Ysgol Gynradd Pencarnisiog ac Ysgol Uwchradd Caergybi ar gyfer ystyriaeth y CYSAG.

Croesawodd y Cadeirydd Mrs Rhian Hughes, Pennaeth Ysgol Pencarnisiog i'r cyfarfod.

Adroddodd y Pennaeth fod arolwg Estyn llawn wedi'i gynnal yn Ysgol Pencarnisiog ym mis Chwefror, 2016, yn dilyn cyfnod o ansefydlogrwydd yn arweinyddiaeth yr ysgol.

Nodwyd bod adroddiad Estyn wedi gwneud pum argymhelliad, y bu'n rhaid i'r ysgol ymateb iddynt o fewn deuddeg mis. Roedd argymhelliad 3 yn adroddiad Estyn yn dweud y dylai'r ysgol:

"Sicrhau bod cynlluniau gwaith yn ymateb yn llawn i ofynion y Cwricwlwm Cenedlaethol a'r maes llafur ar gyfer Addysg Grefyddol."

Dywedodd y Pennaeth wrth y CYSAG fod Estyn wedi dychwelyd i'r ysgol ar ôl deuddeg mis i fonitro cynnydd yn erbyn yr argymhellion.

Yn ystod yr arolwg Estyn, bu'r Pennaeth yn gweithio'n agos iawn gyda'r Ymgynghorydd Cymorth Ysgolion a'r Ymgynghorydd Cymorth GwE sy'n gwasanaethu CYSAG Ynys Môn, a wnaeth yn siŵr bod yr ysgol yn ymateb i argymhellion Estyn. Sefydlwyd Cynllun Gweithredu ôl-arolwg yn yr ysgol, a chydweithiodd staff a mapwyd trosolwg cyffredinol ar gyfer AG, gan sicrhau bod eu cynlluniau ar draws yr ysgol yn bodloni'r gofynion AG. Defnyddiodd yr ysgol ganllawiau AG Llywodraeth y Cynulliad yn y Cyfnod Sylfaen a CA2 ar gyfer cynllunio ymlaen, a defnyddiwyd adnoddau a oedd ar gael ar wefan Cynnal.

Rhoddydwyd cyflwyniad manwl gan y Pennaeth ar y camau a gymerwyd gan Ysgol Pencarnisiog i fodloni gofynion Estyn. Nodwyd bod gwaith i wella safonau yn yr ysgol yn parhau, ond mae'r ysgol wedi'i thynnu oddi ar y rhestr o ysgolion y mae angen i Estyn eu monitro. Diolchodd y Pennaeth i'r Ymgynghorwyr GwE am eu cymorth a'u cyfarwyddyd ardderchog yn ystod yr amser anodd hwn.

Llongyfarchodd y CYSAG y Pennaeth am y gwaith da a'r cynnydd a wnaed yn yr ysgol, a diolchodd iddi am ei chyflwyniad heddiw.

Dyweddodd y Cynghorydd Gwilym O Jones ei fod wedi mynychu sesiwn addoli ar y cyd yn yr ysgol, ac roedd y plant yn ymateb yn dda yn ystod y drafodaeth ac yn cael eu gwobrwyo am eu hymdrech.

Ysgol Gynradd Dwyran

Dyweddodd y Swyddog Addysg fod gan Ysgol Gynradd Dwyran gynlluniau gwaith priodol sy'n ymateb i ofynion y Cwricwlwm Cenedlaethol a'r Maes Llafur Cytûn ar gyfer AG. Nodwyd bod gwersi yn cael eu cynllunio yn y tymor byr, y tymor canol a'r tymor hir a bod yr addysgu yn yr ysgol wedi'i strwythuro.

Mae gweithgareddau allgyrsiol ar gael i ddisgyblion, ac mae'r ysgol yn meithrin datblygiad ysbrydol, moesol, diwylliannol a chymdeithasol y disgyblion yn llwyddiannus, ac yn myfyrio ar bynciau megis Syria. Nodwyd o adroddiad Estyn bod safon yr addysgu yn yr ysgol yn dderbyniol iawn.

Ysgol Henblas

Adroddodd y Swyddog Addysg fod Ysgol Henblas yn bodloni gofynion y Cwricwlwm Cenedlaethol ac AG. Mae'r ysgol yn hyrwyddo datblygiad moesol, cymdeithasol ac ysbrydol disgyblion yn effeithiol, ac mae sesiynau Addoli ar y Cyd yn atgyfnerthu'r gwerthoedd hyn.

Nodwyd bod Estyn wedi gosod Ysgol Henblas yn y categori 'gwelliannau sylweddol', a bydd yn dychwelyd o fewn deuddeng mis i fonitro cynnydd yr ysgol.

Ysgol Uwchradd Caergybi

Adroddodd y Swyddog Addysg fod Ysgol Uwchradd Caergybi yn darparu cwricwlwm eang a chytbwys. Mae'r rhaglen addysg bersonol a chymdeithasol yn cyfrannu'n dda at ddatblygiad ysbrydol, moesol a diwylliannol y disgyblion.

Nododd y Cadeirydd fod gwaith Gobaith Môn yn cael ei gydnabod yn adroddiad Estyn, er nad oedd y sefydliad ei hun wedi'i enwi. Mae Adran 11 o adroddiad Estyn yn nodi: -

"Mae'r ysgol yn gweithio'n dda mewn partneriaeth â rhaglen ymgysylltu ieuencid sy'n canolbwyntio ar adeiladu gwaith tîm a sgiliau arwain. Mae hyn wedi helpu i wella lles a chyrhaeddiad disgyblion".

Atgoffodd y Cadeirydd y CYSAG o gyflwyniad Mr Joe Morino ar ran Gobaith Môn yng nghyfarfod diwethaf y CYSAG, a chyfeiriodd at y ganmoliaeth a gafodd Gobaith Môn gan y Pennaeth.

Cytunwyd i nodi'r wybodaeth.

Adroddiadau Hunan-arfarnu Ysgolion

Nid yw'r CYSAG wedi derbyn unrhyw adroddiadau hunan-arfarnu ers ei gyfarfod diwethaf. Roedd yr Aelodau'n pryderu nad yw ysgolion yn ymateb, a thrafodwyd

ffyrdd o gael ysgolion i gydweithredu a chyflwyno eu hadroddiadau hunan-arfarnu. Awgrymwyd y dylid enwi'r ysgolion nad oeddent wedi cymryd rhan a chytunodd y CYSAG y dylid gwneud hynny.

Gweithredu:

Bod y Swyddog Addysg yn ysgrifennu at yr ysgolion yn gofyn iddynt baratoi adroddiad hunan-arfarnu erbyn cyfarfod nesaf y CYSAG. Byddai ysgolion sy'n cydymffurfio / ddim yn cydymffurfio yn cael eu henwi.

6 AROLWG THEMATIG ESTYN

Dywedodd y Cadeirydd ei fod wedi derbyn holiadur 'Cwestiynau i Gadeiryddion' gan Estyn ac fe'i rhannodd gyda'r CYSAG. Gofynnwyd i aelodau'r Pwyllgor am eu sylwadau mewn ymateb i'r cwestiynau. Dywedodd yr Ymgynghorydd Cymorth fod Estyn bellach yn cynnal adolygiadau thematig mewn ysgolion. Pwnc adolygiad y llynedd oedd y Dyniaethau h.y. Hanes a Daearyddiaeth. Mae'r canlyniadau wedi'u cyhoeddi ar wefan Estyn. Roedd canlyniadau'r arolygon yn galonogol yn y sector cynradd a'r sector uwchradd fel ei gilydd, ac fe gyflwynwyd argymhellion i ysgolion, awdurdodau lleol a Llywodraeth Cymru.

Eleni, bydd Estyn yn cynnal adolygiad thematig ar AG, a bydd yn ymweld ag ysgolion ledled Cymru yn ogystal â chynnal cyfweiliadau dros y ffôn a choladu gwybodaeth a gasglwyd gan arolygwyr yn ystod eu hymweliadau arolygu ag ysgolion. Yr unig ysgol ym Môn yr ymwelir â hi fydd Ysgol Parc y Bont.

Croesawodd y Cadeirydd y sylwadau a wnaed gan aelodau'r CYSAG mewn ymateb i'r holiadur. **Awgrymwyd bod y Cadeirydd, yr Ymgynghorydd Cymorth a'r Swyddog Addysg yn gweithio gyda'i gilydd ar ymateb sy'n cynnwys sylwadau'r CYSAG. Cynigiwyd anfon ymateb drafft at yr Aelodau i'w gymeradwyo, ac i gynnwys unrhyw sylwadau pellach gan y CYSAG, cyn i'r fersiwn derfynol gael ei hanfon ymlaen at Estyn erbyn y dyddiad cau, sef 27 Hydref, 2017.**

Dywedodd yr Ymgynghorydd Cymorth Gwella ei bod hi wedi derbyn copi o'r cwestiynau y bydd Estyn yn eu gofyn i ysgolion yn ystod yr adolygiad thematig. **Awgrymodd y dylid cynnwys rhai o'r cwestiynau yn y templed a fydd yn cael ei anfon at ysgolion i baratoi adroddiadau hunan-arfarnu.**

PENDERFYNWYD bod y CYSAG yn cytuno i'r uchod.

Gweithredu:

- **Anfon sylwadau'r CYSAG at y Swyddog Addysg.**
- **Bod y Swyddog Addysg yn anfon ymateb drafft at aelodau'r CYSAG ar ran y Cadeirydd am sylwadau pellach ac i'w gymeradwyo.**
- **Bod y Swyddog Addysg yn anfon fersiwn derfynol o ymateb y CYSAG i Estyn erbyn 27 Hydref, 2017.**
- **Bod yr Ymgynghorydd Cymorth Gwella yn cynnwys cwestiynau o'r holiadur yn y templed ar gyfer adroddiadau hunan-arfarnu'r ysgolion.**

7 DIWEDDARIAD LLAFAR AM TGAU ASTUDIAETHAU GREFYDDOL

Trafodwyd yr eitem hon dan eitem 4 ar y rhaglen.

8 DIWEDDARIAD GAN YMGYNGHORYDD CYMORTH GWELLA GWE

Atgoffodd yr Ymgynghorydd Cymorth Gwella y CYSAG fod cylchgrawn cyfrwng Cymraeg AG CA3 ar gael ar wefan HWB. Enw'r pedwerydd rhifyn a gyhoeddwyd yn ddiweddar yw 'Yr Amgylchedd'.

9 CYMDEITHAS CYSAGAU CYMRU

Nododd y Pwyllgor gofnodion drafft cyfarfod Cymdeithas CYSAGau Cymru a gynhaliwyd yn Wrecsam ar 7 Gorffennaf, 2017. Dywedodd y Cadeirydd ei fod hefyd yn bresennol yn y cyfarfod, ond nid oedd ei bresenoldeb wedi ei gofnodi.

Amlygodd Mr Rheinallt Thomas, yr aelod cyfetholedig, y prif bwyntiau a drafodwyd yng nghyfarfod Cymdeithas CYSAGau Cymru a mynegodd bryder ynghylch y protocol ar gyfer anfon cofnodion cyfarfodydd Cymdeithas CYSAGau Cymru. Roedd wedi atgoffa aelodau Cymdeithas CYSAGau Cymru y byddai'r cofnodion wedi cyrraedd cyn pen pythefnos i'r cyfarfod yn y gorffennol, ond mae'r broses gyfredol yn cymryd llawer mwy o amser, er bod rhai CYSAGau angen cael mynediad i'r cofnodion yn gynharach, cyn cyfarfodydd y CYSAG. Nodwyd bod y cofnodion yn cael eu hanfon yn Saesneg i ddechrau, gyda'r cyfieithiad Cymraeg i ddilyn. Cydnabuwyd y dylid trin y ddwy iaith yn gyfartal pan gylchredir y cofnodion. Adroddodd Mr Thomas nad oedd y ddau bwynt gweithredu wedi eu rhoi ar waith hyd yma, gan nad yw fersiwn Gymraeg y cofnodion wedi dod i law.

Cyfeiriodd Mr Thomas at gyflwyniadau ardderchog Mrs Mefys Edwards ar gynnydd Ymarferwyr Arweiniol yng ngogledd Cymru, a'u gwaith yn darparu cymorth i ysgolion sy'n cyflwyno'r fanyleb TGAU newydd. Llongyfarchwyd Mrs Edwards gan Mr Thomas ac aelodau eraill o Gymdeithas CYSAGau Cymru am ei chyflwyniad effeithiol iawn yn y cyfarfod.

Nodwyd y cynhelir cyfarfod nesaf Cymdeithas CYSAGau Cymru ym Mhen-y-bont ar Ogwr ar 10 Tachwedd, 2017.

10 GOHEBIAETH

Ni dderbyniwyd unrhyw ohebiaeth.

11 DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Mae dyddiad cyfarfod nesaf y CYSAG wedi'i aildrefnu i ddydd Mercher, 6 Mawrth 2018, oherwydd nad oedd rhai aelodau o'r CYSAG ar gael ym mis Chwefror.

Daeth y cyfarfod i ben am 4.00 pm

**Y CYNGHORYDD DYLAN REES
CADEIRYDD**